

Fagskolen Rogaland studieplan

Simulering og fasilitering for yrkesfag

15 studiepoeng nivå NKR 5.1,
nettbasert med samlinger

Godkjent av:	Fagskolestyret
Dato:	13.02.2025
Revidert:	05.03.2026

Innholdsfortegnelse

UTDANNINGENS NAVN	2
BEGREPSAVKLARINGER.....	2
FORMÅL MED UTDANNINGEN	2
NÆRMERE OM BAKGRUNNEN FOR UTDANNINGEN	3
OPPTAKSKRAV.....	3
OMFANG OG ARBEIDSMENGDE	4
ORGANISERING AV UTDANNINGEN	4
LÆRINGSUTBYTTEBESKRIVELSER.....	5
LÆRINGSUTBYTTE FOR UTDANNINGEN SOM HELHET (EMNE 1)	5
INDRE SAMMENHENG I UTDANNINGEN.....	7
UNDERVISNINGSFORMER OG LÆRINGSAKTIVITETER	7
ARBEIDSKRAV OG VURDERINGSORDNINGER	8
VURDERINGSUTTRYKK	8
REFERANSER:	10

Utdanningens navn

Utdanningenes navn er Simulering og fasilitering for yrkesfag

Begrepsavklaringer

Simulering er beskrevet som «the artificial representation of a phenomenon or activity», eller en konstruert representasjon av et fenomen eller aktivitet (Larew mfl. 2006, sitert i Ødegården et al. 2015).

Simulering kan også defineres som følger:

«En teknikk som skaper en situasjon eller et miljø som tillater personer å erfare en tilnærmet reell hendelse med det formål å øve, lære, evaluere, teste eller å få økt forståelse av systemer eller menneskelige handlinger» (Lopreiato, 2016, s.33 sitert i Aase, 2018, 174).

Fasilitator er en benevnelse som brukes innen simulering istedenfor en instruktør. En fasilitator har det pedagogiske og faglige ansvaret for simuleringen, og har også ansvar for gjennomførelsen. En fasilitator skal legge til rette for alle aktører i simuleringen, slik at læringsutbytte oppnås (Ødegården et al.. 2015 s. 14).

Formål med utdanningen

Denne utdanningen har som mål å gi studentene inngående kunnskap om simulering som pedagogisk metode og ferdigheter i ulike simuleringsmodaliteter. Det legges stor vekt på forståelsen av fasilitatorens rolle og funksjon, samt betydningen av effektivt teamarbeid.

Utdanningen er spesielt relevant for yrkesfaglærere innen tekniske, maritime, helse- og oppvekstfag, samt økonomiske og administrative fag. Den er også aktuell for instruktører og andre som driver med praktisk opplæring i både private og offentlige virksomheter.

Undervisningsmetodene er i stadig utvikling, preget av kreativitet, dybdelæring, solide basiskunnskaper og tverrfaglig samarbeid. Skolens mål er å utvikle nye pedagogiske og didaktiske tilnærminger innen høyere yrkesfaglig utdanning, for å øke studentenes kunnskap og kompetanse. Dette skal sikre at studentene er godt rustet til å møte både nåværende og fremtidige behov i arbeidslivet.

Studier viser at simulering hjelper studentene med å forstå kompleksiteten i læringen og gir dem muligheten til å praktisere realistiske hendelser i et trygt miljø. Dette stimulerer til studenters eierskap til læring og nye former for studentengasjement.

I henhold til Meld.St. 16 (2020-2021) “Utdanning for omstilling”, skal utdanningen gjøre studentene i stand til å delta aktivt i arbeidslivet og bidra til samfunnets verdiskaping. Simulering som en studentaktiv læringsform er et eksempel på hvordan undervisningen kan gjøres mer relevant for arbeidslivet (Meld.St. 16 (2020-2021), s. 47).

Nærmere om bakgrunnen for utdanningen

Simulering har tidligere vært mest brukt i høyrisiko yrker som luftforsvar, militæret, brannvesenet, politiet og ambulansetjenesten. På 1980-tallet begynte flyindustrien å implementere «Crisis Resource Management» (CRM) etter flere ulykker med mange tap av menneskeliv (Ødegården et al. 2015, s. 12).

Fagskolen Rogaland etablerte i 2023 et eget utdanningsprogram innen helsefag basert på simuleringspedagogikk. Denne pedagogiske tilnærmingen har tradisjonelt vært anvendt innen helsefag, men dens nytte og relevans gjør den også anvendbar i andre yrkesfag. Selv om andre yrkesretninger ofte benytter seg av praktiske øvelser, er det sjeldent at de integrerer simuleringspedagogikk i samme grad. Ved å implementere simuleringspedagogikk og fasiliteringstrening som didaktiske læringsmetoder innen maritime, tekniske, økonomiske og administrative fag, vil studentene oppnå et forbedret læringsutbytte og være bedre rustet til å møte arbeidslivets krav.

I Meld.St. 9 (2016-2017) «Fagfolk for fremtiden» understrekes det at utdanningen som tilbys ved fagskolen må være attraktiv for både studenter og arbeidsgivere. Det stilles høye krav til lærere og fagmiljø, noe som er grunnleggende for å opprettholde kvaliteten i utdanningene (Meld.St. 9 (2016-2017) s. 97).

Opptakskrav

Opptakskrav er bestått videregående opplæring innen yrkesfag eller fagbrev, ev. utdanning som yrkesfaglærer med PPF, PPU-F/PPY.

Opptak basert på realkompetansevurdering er også mulig. Realkompetansevurderingen skal avdekke om søkeren har likeverdige ferdigheter og kunnskaper jamført med søkere som får tilbud om opptak etter rangering på grunnlag av poengberegning/fagbrev, jf. fagskoleforskriften § 17 (1).

Opptaksreglementet er nærmere beskrevet i Forskrift om opptak til høyere yrkesfaglig utdanning ved Fagskolen Rogaland (opptaksforskrift for Fagskolen Rogaland); <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2024-09-19-2344>.

Omfang og arbeidsmengde

Emne	Navn	Uker (fulltid)	Uker (deltid)	Studiepoeng	Studieinnsats (timer)	Undervisning, vurdering & veiledning(t)	Selvstudium (t)
Emne 1	Fasilitatorrollen og simulering som pedagogisk metode	20	40	15	750	383	367
	<i>Totalt:</i>	20	40	15	750	383	367

Ett studiepoeng tilsvarer 25 timer studiebelastning.

Organisering av utdanningen

Simulering og fasilitering for yrkesfag er ett utdanningstilbud på deltid som tas over 1/2 år (15 studiepoeng). Utdanningen er stedsbasert, men kan også følges over nettet (videooverføring eller som opptak), via vår læringsplattform som et nettbasert tilbud med samlinger.

Opplæringen består av ett emne, med to nettbaserte samlinger og to dagers fysisk oppmøte for praktisk simulering og fasilitering.

Læringsutbyttebeskrivelser

Læringsutbytte for utdanningen som helhet (emne 1)

Etter fullført og bestått utdanning har kandidaten følgende kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse

Kunnskap
• har kunnskap om simuleringspedagogikk, relevante læringsteorier og simulering som praktisk metode • har kunnskaper om ulike simuleringsmodaliteter, og tilpasning til ulike målgrupper • har kunnskap om fasilitatorrollen og de ulike fasene i simulering, inkludert brief, scenario og debriefing • har kunnskaper om viktigheten av å bygge et trygt læringsmiljø • har kunnskap om modeller, verktøy og teknikker som benyttes i planlegging og gjennomføring av simulering • har kunnskap om begrepet «fidelity» innen simulering, inkludert fysisk, psykologisk og konseptuell fidelity • har kunnskap om scenariodesign • har kunnskap om ulike roller innen simulering, aktør, markør, observatør, og operatørrolle • har kunnskap om hvordan simulering kan bygge relasjoner innenfor ulike team • forstår simulering som kvalitetsforbedrende tiltak for å redusere risiko og øke sikkerhet i virksomheter • forstår betydning av simulering i et samfunns, arbeidsliv og verdiskapingsperspektiv • har kunnskap om yrkesetiske retningslinjer knyttet til simuleringsarbeid og egen yrkesutøvelse • har kunnskap om metoder for evaluering av simulering og simuleringsbasert læring
Ferdigheter
• kan anvende simuleringspedagogikk og relevante læringsteorier i simuleringsarbeid • kan anvende aktuelle teorier innen simulering som praktisk metode, samt ulike simuleringsmodaliteter etter utvalgte målgruppers behov • kan anvende rollen som fasilitator, herunder gjennomføre brief, scenario og debriefing • kan etablere et trygt læringsmiljø og forstå betydningen av dette for læringsutbytte • kan anvende prosedyrer, struktur, verktøy og teknikker som brukes for å fasilitere en simulering • kan vurdere og velge hensiktsmessig nivå av fidelity i planlegging og gjennomføring av simulering • kan anvende scenariodesigns basert på etablert mal • kan anvende ulike roller innen simulering, utfra scenariodesign og hensikt • kan anvende faglig kunnskaper om å bygge relasjoner innenfor ulike team

- kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for å iverksette simulering som tiltak innenfor egen yrkespraksis
- kan anvende simulering i et samfunns og verdiskapingsperspektiv
- kan anvende simulering som kvalitetsutbedringarbeid
- kan anvende yrkesetiske retningslinjer innenfor simulering
- kan planlegge og gjennomføre evaluering av simulering med utgangspunkt i læringsmål og ønsket læringsutbytte

Generell kompetanse

- har forståelse for simuleringspedagogikk og læringsteorier som blir brukt i simuleringsarbeidet
- kan utføre simulering etter utvalgte målgruppers behov
- har forståelse for og kan utføre ulike simuleringsmodaliteter
- har forståelse for hva fasilitatorrollen innebærer, samt kan utføre fasilitatorrollen i ulike faser innenfor simulering
- har forståelse for viktigheten av fasilitatorrollen for å skape et trygt læringsmiljø
- har forståelse for betydningen av samsvar mellom læringsmål, metodevalg og nivå av fidelity i simuleringsarbeid
- har forståelse for utvikling av scenariodesign basert på læringsbehov innen virksomheten
- har forståelse for hvordan de ulike rollene innen simulering utspilles, og har betydning for læringsutbyttet
- har forståelse for å utvikle gode rutiner for bruk av simulering i sin yrkesutøvelse
- kan utføre arbeid som en del av et team og samarbeide med andre i gruppeprosesser
- har forståelse for simuleringsarbeid i et samfunns og verdiskapingsperspektiv
- har forståelse for hvordan og hvorfor simulering gjennom kvalitetsforbedring kan ha en riskoforebyggende effekt og øke sikkerhet innen virksomheten
- har utviklet en etisk forsvarlighet og etisk grunnholdning i arbeidet med simulering
- kan bruke evaluering og kunnskapsgrunnlag til å forbedre egen fasilitatorpraksis og utvikle kvalitet i simuleringsarbeid

Vurdering og arbeidskrav

Det vil være 3-4 arbeidskrav i emnet. Arbeidskrav defineres av faglærer i starten av utdanningen. Arbeidskravet kan være skriftlig eller muntlig. Vurdering er bestått/ikke bestått. Arbeidskrav må være bestått for å avlegge eksamen.

Eksamen gjennomføres som langsvareksamen (hjemmeeksamen) som er en skriftlig eksamen med fastsatt tid for utlevering og innlevering. Problemstilling og tema er gitt av Fagskolen. Eksamen kan bli gitt individuelt eller i gruppe. Det gis gradert karakter A-F der A er best, og F er ikke bestått.

Indre sammenheng i utdanningen

Emnene tas fortrinnsvis i kronologisk rekkefølge jf. Forskrift om utdanning ved Fagskolen Rogaland § 2 -2 – *Krav til studieprogresjon*. <https://lovdata.no/forskrift/2024-09-19-2345/§2-2>

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

Innledning

Studentene har i stor grad ansvar for egen læring. Utdanningen legger vekt på arbeidsformer som fordrer at studentene er aktive og har stor egenaktivitet. Det krever stor bevissthet rundt egne læringsprosesser og egen innsats. Skolens rolle er å tilrettelegge for læring, motivere, støtte og veilede studentene og sørge for at de får utnyttet sitt læringspotensial.

Arbeids- og studieformene vil ta utgangspunkt i prinsippet om å aktivisere studentenes tanker, kunnskap og erfaringer knyttet til utdanningen. Det legges derfor opp til ulike arbeids- og studieformer:

Digital-læring

Skolen legger opp til digital læring. Studentene vil motta oppgaver og forelesninger, kunne diskutere og arbeide med disse og levere via læringsplattformen. Studentene vil få veiledning og oppfølging via læringsplattformen, både individuelt og i grupper.

Forelesninger

Forelesningene vil være organisert og bli gjennomført etter fastsatt arbeidsplan. Det vil være mulig å følge forelesningene både i undervisningslokalet og via videooverføring.

Opptak av forelesningene blir lagt ut i etterkant for repetisjon til selvstudium, for eksempel før eksamen, samt for dem som ikke har mulighet til å følge undervisningen i sanntid. To undervisningsdager har obligatorisk oppmøte ved Fagskolen Rogaland.

Selvstudium

I arbeid på egenhånd inngår lesing av lærebøker og nettbasert fagstoff. Det forventes at studentene forbereder seg til undervisning og veiledning samt at de har satt seg inn i stoff som skal gjennomgås.

Veiledning

Det vil bli satt av tidspunkt for veiledning som ledd i undervisningen. Det blir gitt individuell veiledning på arbeidskrav. Det skal avtales veiledning individuelt eller i gruppe tilsvarende 15 minutter per student. Dersom tre eller flere studenter samarbeider og mottar veiledning samlet gis gruppen inntil 40 min.

Problembasert læring

I problembasert læring blir studentene presentert for ulike caser og problemstillinger for å belyse utfordringer de vil møte i arbeidslivet. På denne måten vil studentene kunne integrere kunnskap, ferdigheter og holdninger. Problembasert læring kan foregå individuelt eller i grupper.

Arbeidskrav og vurderingsordninger

Vurderingsbestemmelsene er utarbeidet i henhold til forskrift om utdanning ved Fagskolen Rogaland, [Kapittel 3, Vurdering og eksamen](#).

Vurderingen består av undervisvurdering og sluttvurdering.

Undervisvurdering (formativ vurdering):

Arbeidskrav

Studentene skal levere inn obligatoriske arbeidskrav i hvert emne. Oppgavene vil variere i form og omfang. Studentene får veiledning og tilbakemelding på arbeidene. Ved skriftlig arbeidskrav skal innleveringer og tilbakemelding skje via læringsplattformen/WiseFlow til fastsatt frist.

Det er krav om bestått på samtlige arbeidskrav for å kunne avlegge eksamen, jf. Forskrift om utdanning ved Fagskolen Rogaland [§ 3-3. Rett til å gå opp til eksamen \(3\)](#).

Undervisvurderingen bygger på fire elementer:

- Studentene skal vite hva de skal lære
- Studentene skal foreta egenvurdering - refleksjon
- Studentene skal få tilbakemelding - veiledning
- Studentene skal få framovermelding - veiledning

Sluttvurdering (summativ vurdering):

Avsluttende vurdering består av

1. obligatorisk arbeidskrav i hvert emne (jf. arbeidskrav)
2. en eksamen etter emneslutt

Obligatorisk arbeidskrav vurderes til godkjent eller ikke godkjent før fremstilling til emneeksamen. Godkjenning innebærer at arbeidet er fullført, godkjent og veiledning er mottatt.

Eksamensoppgaven bygger på studieplanens læringsutbyttebeskrivelser. Disse vektlegger studentenes evne til refleksjon, analyse, vurdering og anvendelse av kunnskap i arbeidet.

Det avlegges eksamen med karakter etter å ha fullført emnet, med karakterskalaen A til F, der A er beste karakter. Det kreves karakteren E eller bedre for at eksamen skal være bestått.

Vurderingsuttrykk

Karakterskala er A – F iht. [§ 3-2. Karakterskala og vurderingsuttrykk](#) i forskrift om utdanning ved Fagskolen Rogaland.

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.
<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier</i>
Bestått	Bestått	Prestasjon som tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både tilfredsstillende vurderingsevne og selvstendighet.
Ikke bestått	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Det utstedes vitnemål når eksamen i alle emnene er bestått.

Referanser:

Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften). Hentet fra Lovdata.no:
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-07-11-1005>

Meld. St. 16 (2020-2021) Utdanning for omstilling, kunnskapsdepartementet. (u.d.).
regjeringen.no. Hentet fra Meld. St. 16 (2020-2021) Utdanning for omstilling:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/96e28f2c72f64844843597e104dc23bc/no/pdfs/stm202020210016000dddpdfs.pdf>

Meld. St. 9 (2016-2017) Fagfolk for fremtiden, kunnskapsdepartementet. (u.d.). regjeringen.no.
Hentet fra Meld. St. 9 (2016-2017) Fagfolk for fremtiden:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/f34b56ba52454667a46049aa550b42bc/no/pdfs/stm201620170009000dddpdfs.pdf>

Ødegården, T., Struksnes, S., & Hoffman. (2015). Pasientsimulering i helsefag: en praktisk innføring. Gyldendal Akademisk.

Aase, K. (2018). Pasientsikkerhet-teori og praksis (red) (3. Utg.). Oslo: Universitetsforlaget.